

Centro de Derechos Humanos Fray Bartolomé de Las Casas, AC.

San Cristobal de Las Casas, Chiapas
11 d'octubre de 2020
Acció Urgent No. 14
Versión catalán

Estat mexicà: persistent omisió a protegir la vida als Alts de Chiapas.

- **Un ferit durant almenys 39 atacs amb armes de foc a 10 comunitats del poble maia tsotsil d'Aldama, en dos dies.**
- **Alertem del risc d'una massacre al territori d'Aldama i responsabilitzem al govern de Mèxic.**

El dia d'avui, 11 d'octubre de 2020, a les 9.30 hores, Hugo Alfredo Pérez Hernández, de 37 anys d'edat, originari de Tabak, a Aldama, Chiapas, Mèxic, ha estat ferit per impacte de bala, a l'altura de la costella i al braç, en un camí de la seva comunitat, quan es dirigia en cotxe al centre administratiu del seu municipi. A causa de la gravetat de les ferides, es troba a l'Hospital de les Cultures, a Sant Cristóbal de las Casas.

D'acord amb un informe de la Comissió Permanent dels 115 Comuners Desplaçats d'Aldama, aquest matí continuaven: "trets d'alts calibres en els diferents punts d'atac. Volcán i T'elemax Santa Martha Chenalho, en direcció cap a la comunitat de Tabak, així com disparen als cotxes que transiten i a persones. En aquest atac hi ha un nou ferit."

Durant tot el dissabte 10 i diumenge 11 d'octubre de 2020, el Centre de Drets Humans Fray Bartolomé de las Cases, ha registrat almenys 39 agressions armades a les següents comunitats d'Aldama: Koko', Stselejpotobtik, Juxton, Ch'ivít, Tabak, Sant Pere Cotsilnam, Yeton, Xuxch'en, Ch'ayomte' i el centre administratiu; des de 27 punts d'atac a Chenalhó¹. Els atacs persisteixen fins al moment.

La Comissió Permanent dels 115 Comuners Desplaçats d'Aldama denuncia que els elements de la Guàrdia Nacional i de la Policia estatal que es troben a Santa Martha, Chenalhó i Aldama no actuen de manera eficaç per cessar els atacs armats i protegir la població.

Amb Hugo Alfredo Pérez Hernández són 29 persones ferides, a més de sis assassinades, durant agressions amb armes d'alt calibre a comunitats del poble maia tsotsil d'Aldama, procedents de grups civils armats de tall paramilitar de Santa Martha, Chenalhó, des de març de 2018.

A més de la desaparició i posterior execució del llavors síndic municipal d'Aldama Ignacio Pérez Girón, el cos del qual va ser trobat el 05 de maig de 2019, a l'entrada del paratge Yalebtoy, municipi de Zinacatán.

¹ Yaxaltik, Tok'oy, Tojtik, Tulantik, Volcán, T'elemax, Tijera Caridad, El Puente, El Templo, Xchuch te', Ontik, Vale'tik, Xchuch te', K'ante', El Ladrillo, Chalontik Caridad, El Basurero, Sotzte'tik, Slumka, Pajaltoj, T'ul Vits, Telesecundaria, El Colado, Chino, Rancho Fracción Ak'tik, Panteón, Centro Santa Marha.

CAMINAMOS CON LOS PUEBLOS.

BRASIL 14, BARRIO MEXICANOS, CP 29240. SAN CRISTÓBAL DE LAS CASAS, CHIAPAS, MÉXICO.

TELEFAX + 52 (967) 678 3548, 678 3551, 678 7395, 678 7396

www.frayba.org.mx

frayba@frayba.org.mx

La persistent omisió i complicitat del govern de Chiapas i del govern federal provoca l'escalada de la violència a la regió dels Alts; i augmenta el risc per a la vida de la població a 13 comunitats del municipi d'Aldama, en la seva majoria dones, nenes, nens, adolescents i persones grans.

Per l'anterior, urgim a l'Estat mexicà que:

- Proporcioni l'accés a una atenció mèdica integral a Hugo Alfredo Pérez Hernández i Artemio Pérez Pérez, així com de seguiment en salut a les altres persones ferides durant atacs a comunitats d'Aldama.
- Garanteixi de manera immediata els drets a la vida, seguretat i integritat física i psicològica de les famílies del poble maia tsotsil del municipi d'Aldama.
- Apliqui els Principis Rectors del Desplaçament Forçat de l'Organització de les Nacions Unides per atorgar atenció humanitària a les famílies en desplaçament forçat de 13 comunitats a Aldama.
- Investigui de manera ràpida i adequada, així com sancioni, desarmi i desarticuli els grups civils armats de tall paramilitar de Chenalhó, responsables directes dels atacs que han provocat desplaçaments forçats a la regió Alts de Chiapas.
- Investigui i sancioni les autoritats responsables de la impunitat d'aquests fets, així com els autors intel·lectuals de l'escenari d'una violència de gran envergadura que pot succeir una massacre com la d'Acteal i per consegüent de fet de difícil o impossible reparació.

Sol·licitem a la solidaritat nacional i internacional signin l'acció urgent que trobaran a la pàgina www.frayba.org.mx i/o facin crides a l'Estat mexicà:

Lic. Andrés Manuel López Obrador. Presidente Constitucional de México
Residencia Oficial de los Pinos. Casa Miguel Alemán. Col. San Miguel Chapultepec, C.P. 11850 Ciudad de México.
Fax: (+52) 55 5093 4901. Twitter: [@lopezobrador_](https://twitter.com/lopezobrador_)

Lic. Olga Sánchez Cordero. Secretaria de Gobernación de México
Bucareli 99, 1er. piso. Col. Juárez. Delegación Cuauhtémoc, C.P. 06600 Ciudad de México.
Fax: (+52) 55 5093 34 14; Twitter: [@M_OlgaSCordero](https://twitter.com/M_OlgaSCordero)
Correo: secretario@segob.gob.mx

Lic. Alejandro Gertz Manero, Fiscal General de la Republic
Avenida Insurgentes, Número 20 de la Glorieta de Insurgentes, Col. Roma Norte, Ciudad de México. C.P. 06700
Twitter: [@FGRMexico](https://twitter.com/FGRMexico)
Correo: ofproc@pgr.gob.mx

Lic. Rosario Piedra Ibarra. Presidente de la Comisión Nacional de Derechos Humanos,
Edificio "Héctor Fix Zamudio", Blvd. Adolfo López Mateos 1922, 6º piso. Col. Tlacopac San Ángel. Delegación Álvaro Obregón. C.P. 01040; Ciudad de México.
Fax: (+52) 0155 36 68 07 67. Twitter: [@CNDH](https://twitter.com/CNDH)
Correo: correo@cndh.org.mx

Lic. Rutilio Escandón Cadenas. Gobernador Constitucional del Estado de Chiapas
Palacio de Gobierno del Estado de Chiapas, 1er Piso Av. Central y Primera Oriente,
Colonia Centro, C.P. 29009. Tuxtla Gutiérrez, Chiapas, México
Fax: +52 961 61 88088 – + 52 961 6188056; Extensión 21120. 21122;
Twitter: [@JuntoscnRutilio](https://twitter.com/JuntoscnRutilio)
Correo: secparticular@chiapas.gob.mx

Lic. Ismael Brito Mazariegos. Secretario General de Gobierno en Chiapas
Palacio De Gobierno, 2o. Piso, Centro C.P. 29000 Tuxtla Gutiérrez, Chiapas.
Conmutador: (961) 61 8 74 60 Ext. 20003
Correo: secretariaparticular.sgg@gmail.com

Lic. Jorge Luis Llaven Abarca, Fiscal General del Estado de Chiapas
Libramiento Norte y Rosa del Oriente número 2010 colonia El Bosque, Tuxtla Gutiérrez, Chiapas, C.P. 29049
Conmutador: (961) 61-72-300, Ext. 17258
Twitter: @FGEChiapas

Lic. Juan José Zepeda Bermúdez. Presidente de la Comisión Estatal de Derechos Humanos
Teléfono: 01 (967) 67 465 94 Fax: 01 (967) 67 465 94
Fax: (961) 60 2 57 84 Correo: presidencia@cedh-chiapas.org

-*-